

พุทธจริยธรรม

เทศบาลเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร

เนื่องจากสภาพสังคมของอำเภอเมืองชุมพรที่เริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่วิถีชีวิตชุมชนมีความใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนาเป็นชุมชนที่มีสภาพความเป็นเมืองมากขึ้น คนในชุมชนต้องทำงานหนักขึ้นทำให้ห่างวัดไม่มีเวลาไปวัดทำบุญฟังเทศน์ฟังธรรมเช่นในอดีต ส่งผลให้เยาวชนก็ห่างไกลจากพระพุทธศาสนาด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่เชื่อมโยงโรงเรียนเข้ากับวัด เพราะพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในสังคมพุทธ สามารถนำหลักธรรมคำสั่งสอนตามหลักพระพุทธศาสนาไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

วิถีใหม่

ปี 2545 เทศบาลเมืองชุมพรจึงจัดโครงการพุทธจริยธรรม เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ถูกต้องให้กับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนนำหลักพุทธธรรมไปใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพต่อไปได้ โดยเริ่มที่โรงเรียนเทศบาล 1 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล

ข้อมูลพื้นฐาน

อำเภอ: เมืองชุมพร

จังหวัด: ชุมพร

ประชากร: 35,367 คน

พื้นที่: 21.10 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
เทศบาลเมือง

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. การประชาสัมพันธ์โครงการ
 - ประชาสัมพันธ์กับนักเรียนในเวลาหลังเข้าแถวตอนเช้า ในห้องเรียน และในห้องประชุมนักเรียน โดยนักเรียนจะทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในชุมชนเพื่อเชิญชวนให้ผู้ปกครองและบุคคลที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม
 - การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุท้องถิ่น
 - การจัดประชาสัมพันธ์ในที่ประชุมผู้ปกครองให้ผู้ปกครองรับทราบโครงการ
2. การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจการส่งเสริมพุทธจริยธรรม โดยมีครูผู้รับผิดชอบ 1 คน เป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรม และครูในโรงเรียนเป็นคณะกรรมการ
3. การจัดกิจกรรมทางศาสนาขึ้นที่โรงเรียน
 - โดยการจัดกิจกรรมทางศาสนาเดือนละ 2 ครั้ง โดยคณะกรรมการดำเนินงานจะเป็นผู้กำหนดวันที่จะจัดกิจกรรมในแต่ละเดือน
 - นิมนต์พระสงฆ์จำนวน 9 รูป จากวัดชุมพรรังสรรค์ มาประกอบพิธีทางศาสนา และเทศนาให้โอวาท อบรมสั่งสอนนักเรียนตามหลักพุทธศาสนา
 - จัดแบ่งนักเรียนเป็นช่วงชั้นเนื่องจากมีนักเรียนจำนวนมากถึง 1,500 คน โดยจัดแบ่งให้เข้าร่วมกิจกรรมครั้งละช่วงชั้นหมุนเวียนกันไป มีการแบ่งเป็น 3 ช่วงชั้น ดังนี้
 - ช่วงชั้นที่ 1 นักเรียนระดับชั้น ป.1-ป.3
 - ช่วงชั้นที่ 2 นักเรียนระดับชั้น ป.4-ป.6
 - ช่วงชั้นที่ 3 นักเรียนระดับชั้น ม.1-ม.3
 - เชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	รับบริจาคจากนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ผู้เข้าร่วมพิธีทางศาสนา
อุปกรณ์/เครื่องมือ	ตามจิตศรัทธาเพื่อถวายแด่พระสงฆ์ 1. โต๊ะหมู่บูชา 2. อุปกรณ์ประกอบพิธีทางศาสนาของพระสงฆ์ เช่น อาสนะ ดาลปัดร เสื้อ 3. ดอกไม้ ธูป เทียน 4. กรวยกรวดน้ำ
บุคลากร	1. ครู ทำหน้าที่ประสานงานดูแลกิจกรรม จำนวน 1 คน และเข้าร่วมดำเนินกิจกรรม 63 คน 2. นักเรียนเข้าร่วมและประกอบพิธีกรรมทางศาสนา จำนวน 1,500 คน 3. ผู้ปกครอง ทำหน้าที่เตรียมภัตตาหารถวายพระสงฆ์ จำนวน 20-30 คน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
2545	ผู้บริหารเทศบาลริเริ่มแนวคิดและมอบนโยบายให้ทางโรงเรียนเทศบาล1 นำไปปฏิบัติ	เทศบาลเมืองชุมพร
2545	ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนจัดทำโครงการและแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน	โรงเรียนเทศบาล 1
2545	ติดต่อประสานงานกับวัดว่าทางโรงเรียนขอความร่วมมือนิมนต์พระสงฆ์มาประกอบพิธีทางศาสนาและเทศนาสั่งสอนที่โรงเรียน เดือนละ 2 ครั้ง โดยนักเรียนจะเป็นผู้ประกอบพิธีทางศาสนาด้วยตนเอง	ครูผู้รับผิดชอบ
2545	ประชาสัมพันธ์กิจกรรมโดยผ่านทางนักเรียน ที่ประชุมผู้ปกครองนักเรียน และสื่อวิทยุท้องถิ่น	โรงเรียนเทศบาล 1
2545	จัดเตรียมสถานที่ โดยจัดพิธีบริเวณห้องประชุมโรงเรียน	ครูและนักเรียน
เริ่ม18 ธันวาคม 2545	นิมนต์พระสงฆ์มาปฏิบัติศาสนกิจที่โรงเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางพุทธศาสนา มีครูและผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีการถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสงฆ์และรับฟังพระธรรมเทศนา	ครู / นักเรียน / ผู้ปกครอง

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร -- -- บทบาทความร่วมมือ --

นักเรียน	เข้าร่วมกิจกรรมฝึกการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและศาสนกิจ
ผู้ปกครองนักเรียน	จัดหาภัตตาหารถวายพระสงฆ์ ได้ฟังธรรมเดือนสติในการดำเนินชีวิต
โรงเรียน	จัดสถานที่และประชาสัมพันธ์นักเรียนให้เข้าร่วมโครงการ
วัดชุมพรรังสรรค์	ให้ความร่วมมือรับนิมนต์พระสงฆ์

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ก่อนการดำเนินโครงการนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อพุทธศาสนาน้อย ไม่ค่อยได้เข้าวัดฟังธรรมซึ่งเสี่ยงต่อการถูกชักชวนไปปฏิบัติตนในทางที่ไม่ดี
2. ผู้ปกครองและครูไม่ค่อยได้เข้าวัดฟังธรรม

หลังการดำเนินการ

1. นักเรียนในโรงเรียน จำนวน 1,500 คน ได้เข้าร่วมปฏิบัติประกอบพิธีทางศาสนา ทำให้นักเรียนสามารถร่วมกันประกอบพิธีทางศาสนาได้ และ ได้รับฟังธรรมจากพระสงฆ์เพื่อเป็นเครื่องเตือนสติให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม
2. นักเรียนที่จะจบชั้นม.3 จากโรงเรียนจะต้องผ่านการทดสอบจากผู้อำนวยการโรงเรียนว่าสามารถประกอบพิธีทางศาสนาได้ โดยให้นักเรียนจับสลากคำถาม เช่น คำไหว้พระ การอาราธนาศีล การอาราธนาธรรม แล้วให้นักเรียนปฏิบัติ ซึ่งนักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติได้
3. ผู้ปกครอง จำนวน 20-30 คน และครู จำนวน 64 คน ได้รับฟังธรรมะทำให้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ มีการช่วยเหลือกันระหว่างนักเรียนในโรงเรียนจะเห็นได้ชัดจากการจัดกิจกรรมที่นักเรียนรุ่นพี่จะคอยช่วยเหลือรุ่นน้องในการจัดเตรียมกิจกรรม นักเรียนตัวโตจะคอยช่วยนักเรียนตัวเล็กยกของหนัก เช่น โต๊ะหมู่บูชา เป็นต้น

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. นักเรียนไม่ค่อยเข้าใจขั้นตอนการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ไม่สามารถปฏิบัติตามได้	1. ครูและผู้ปกครองคอยแนะนำการประกอบพิธีกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ และการได้รับฟังธรรมเดือนละ 2 ครั้ง เป็นการให้นักเรียนได้ค่อย ๆ ซึมซับหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนาสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การมีส่วนร่วมของโรงเรียน วัด ชุมชน โดยครู นักเรียนและผู้ปกครองให้ความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนวัดให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมอย่างดี

ความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ

โครงการนี้เป็นโครงการที่โรงเรียนเทศบาล 1 จัดขึ้นเป็นประจำต่อเนื่อง จำนวน 2 ครั้งต่อเดือน

บทเรียนที่ได้รับ

1. นโยบายของผู้บริหารเทศบาลมีส่วนต่อการพัฒนาทางการศึกษา
2. การมีส่วนร่วมของชุมชน วัด โรงเรียน และเทศบาล นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายและการพัฒนาเยาวชน
3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่ต้องมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมตั้งแต่เริ่มต้น ควรมีการร่วมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตั้งแต่เยาว์วัยโดยสถาบันต่าง ๆ ควรร่วมมือกันไม่ปล่อยให้เป็นที่ของสถาบันใดเพียงสถาบันเดียว

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

ควรมีการถ่ายทอดประสบการณ์จากโครงการนี้ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยใช้การมีส่วนร่วมจากชุมชน วัด และโรงเรียน

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล	: นายประจวบ หนูภิบาล
ตำแหน่ง	: ผู้อำนวยการโรงเรียน
หน่วยงาน	: โรงเรียนเทศบาล1
ที่อยู่	: โรงเรียนเทศบาล1 อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร
โทรศัพท์	: (077) 501-075
ชื่อ-นามสกุล	: นางอุษา บำรุงสุข
ตำแหน่ง	: อาจารย์
หน่วยงาน	: โรงเรียนเทศบาล1
ที่อยู่	: โรงเรียนเทศบาล1 อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร
โทรศัพท์	: (077) 501-075

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2545

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เทศบาลเมือง
สถานที่ตั้ง	อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร 86000
ขนาดพื้นที่	21.10 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	102,772,062 บาท (ปีงบประมาณ 2545)
งบประมาณรายได้	104,965,450 บาท (ปีงบประมาณ 2545)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	380 คน 78 คน พนักงานท้องถิ่น 35 คน ลูกจ้างประจำ 267 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	35,367 คน
จำนวนครัวเรือน	13,775 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	2,000 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	บาท
ลักษณะของเมืองและวิถีชีวิตประชาคม	ลักษณะของเมืองเป็นศูนย์รวมหน่วยงานราชการระดับจังหวัด จึงกลายเป็นศูนย์รวมความเจริญในทุกด้านของจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย โดยเฉพาะในย่านธุรกิจการค้าซึ่งสถานประกอบการจะเป็นร้านค้าบริการและร้านค้าปลีกเป็นส่วนใหญ่ ส่วนอาชีพอื่นได้แก่ การทำนา ทำสวนผลไม้ ประมง ซึ่งจะอยู่ในพื้นที่รอบนอกของเทศบาล ในเขตเทศบาลมีการแบ่งชุมชนเป็น 20 ชุมชน แต่ละชุมชนมีการเลือกตั้งคณะกรรมการ 1 ชุด ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน อีกทั้งทำหน้าที่ประสานงานระหว่างเทศบาลกับชุมชน